

Vyhledání a výklad
evropského práva vnitrostátním soudcem
(metodologické minimum)

Justiční akademie Slovenské republiky

Omšenie, 9. 12. – 10. 12. 2013

Michal Bobek

Notes:

Program semináře :

I. část: *Co to je a kde to najdu?*
(Legislativní) prameny práva Unie a jejich
vyhledávání

II. část: *Jak to použiji a k čemu mi to je?*
Práce s judikaturou Soudního dvora

III. část: *Jak to vyložím?*
Výklad unijní legislativy

IV. část: Otázky, diskuse

Notes:

I. část

Prameny práva EU a přístup k nim

Notes:

Kde všude mohu hledat? - prameny unijního práva

- a) primární právo (tj. i přístupové smlouvy) exkluzivní pravomoc Soudního dvora
- b) mezinárodní smlouvy (smlouvy, ke kterým Unie přistoupila, smlouvy mezi členskými státy – smlouvy výlučné, smíšené)
- c) obecné principy právní
- d) sekundární právo (nařízení, směrnice, doporučení ...)
- e) judikatura Soudního dvora
- f) další, nepřímé prameny inspirace
 - 1/ vnitřní – různé soft law
 - 2/ vnější – právo členských států, právo EÚLP

Notes:

Primární právo

- Mezinárodní smlouvy – je to akt mezinárodního práva, pro členský stát závazně publikováno ve vnitrostátní sbírce zákonů (např. pro ČR závazně vyhlášeno ve Sb. m. s. (monstrum částky 15, č. 44/2004 Sb. m. s.)
- Současné smlouvy a jejich struktura (SEU, SFEU, Charta + další)
- SFEU, SEU, SES, SEHS, Eurotom apod (pilíře, proměny názvů a čísel článků). ...
- Konsolidované verze na Eur-LEX – neoficiální znění! <http://eur-lex.europa.eu/cs/treaties/index.htm>
- (Primární) evropské právo nezačíná květnem 2004 - alternativní argumentační základ: „předvstupní“ primární právo může být přímo účinné, stejně jako rozhodnutí orgánů jimi ustanovených – Asociační dohody

Notes:

Mezinárodní smlouvy

Masivní zdroj (a mininové pole) právní regulace v rámci práva Unie.

Typy smluv na základě (vnitřní) kompetence EU – výlučné EU, smíšené, výlučné čl. státy.

Význam pro vnitrostátního soudce = pokud smlouva ve výlučné kompetenci EU nebo smíšené, mění se její vnitrostátní status.

Slovenský příklad: uchrání přímý účinek Aarhuské úmluvy VLKa (oprava: medvěda) ve věci C-240/09, *Lesoochrannárske zoskupenie VLK?*

Notes:

Obecné principy právní

Výslovný odkaz na některých místech (např. čl. 6 odst. 3 SEU, čl. 340 SFEU), ale v zásadě soudcovský výtvar.

Amorfni kategorie s nejasným postavením (na úrovni primárního práva, pod?), která nebývala až tak sporná až do věci C-144/04, Mangold.

Využití principů:

- Defenzivní argumentace – zaplňování děr, dotváření práva při absenci výslovné úpravy
- Základ ústavního či zákonného přezkumu – např. respekt nabytých práv či legitimních očekávání v legislativě
- Silně ofenzivní argumentace – ex nihilo vytvořený právní princip pro přepsání jasně vůle unijního i vnitrostátního zákonodárce?

Debata o dotváření právních principů post-Mangold: např. *Chacón Navas*, *Bartsch*, *Palacios de la Villa*, *Audiolux*, *Kucukdeveci* ...

Notes:

Sekundární právo

„Nařízení má obecnou působnost. Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.“

Směrnice je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům.

Rozhodnutí je závazné v celém rozsahu. Pokud jsou v něm uvedeni ti, jimž je určeno, je závazné pouze pro ně.“

- Původní úmysl čl. 288 SFEU (Rahmengesetzgebung, loi-cadre apod.)
- Reálný rozdíl mezi nařízením a směrnicí dnes?

Notes:

Letem světem nařízením

Příklad: Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy

Pevná struktura – standardní části nařízení

- Právní základ?
- Význam preambule (úvodu) nařízení – náznak autentického výkladu (ratio legis?)
- Vstup v platnost/nabytí účinnosti

Notes:

Průlet směrnicí

Příklad: Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států

Opět: pevná struktura směrnice.

Preambule: interpretační význam nejenom pro výklad směrnice, ale také pro vnitrostátní implementační předpisy.

Vstup v platnost/nabytí účinnosti/transpoziční lhůta.

Časové osa: co působí ode kdy a jak?

Notes:

Publikace sekundárního práva

- Platné právo přijaté před přistoupením (1. 5. 2004) = Zvláštní vydání Úředního věstníku – analytický registr přístupný na <http://eur-lex.europa.eu/cs/legis/latest/index.htm>

- Platné právo přijaté po přistoupení = česká nebo slovenská mutace Úředního věstníku EU – <http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do?ihmlang=cs>

Úřední věstník EU a jeho členění (L, C, CE, T)

Od 1. července 2013 je autentická elektronická verze (NAŘÍZENÍ RADY (EU) č. 216/2013 ze dne 7. března 2013 o elektronickém vydávání Úředního věstníku Evropské unie (L 69/1 ze dne 13. 3. 2013)

Notes:

Hledání sekundárního práva online I

Znám některý z prvků odkazu:

1/ Místo publikace v Úředním věstníku po 1. 5. 2004 - <http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do?ihmlang=cs>

anebo nově na <http://new.eur-lex.europa.eu/homepage.html>

2/ Místo publikace ve Zvláštním vydání ÚV pro legislativu před 1. 5. 2004 - <http://eur-lex.europa.eu/JOEdSpecRep.do?year=2004>

3/ Název předpisu - http://eur-lex.europa.eu/RECH_mot.do

4/ Číslo předpisu - http://eur-lex.europa.eu/RECH_naturel.do

5/ Pro fanjšmekry: dle CELEXového čísla

Ostatní možnosti v rozhraní Eur-LEX

http://eur-lex.europa.eu/RECH_menu.do?ihmlang=cs

Notes:

Hledání sekundárního práva online II

Nic moc neznám (dohledání unijní úpravy v určité oblasti):

- Možnosti volného vyhledávání
 - Klíčová slova
 - Heslář
 - Předmětové skupiny
- Původní a konsolidované znění
- Navazující předpisy, judikatura
- Vnitrostátní prováděcí předpisy
- Jazykové verze, vícejazyčné zobrazení

Notes:

Citace sekundární legislativy

- *Typ předpisu (kompetence) č. x/y ze dne z., plný název, Úř. věst., typ (L, C, CE, T), číslo/stran, datum publikace*

Příklad: Nařízení Komise (ES) č. 319/2007 ze dne 22. března 2007, kterým se stanoví zákaz rybolovu krevetky severní v oblasti NAFO 3L plavidly plujícími pod vlajkou Polska, Úř. věst. L 84/30 ze dne 24. 3. 2007.

Odkazy na Zvláštní vydání Úř. věst.
Matoucí praxe (Úř. věst. v jazycích nových členských států z roku 1996?)

Notes:

Co se peče, co se vaří?

Dokumenty Komise (návrhy, legislativní záměry, koncepce) -
<http://eur-lex.europa.eu/COMIndex.do?htmlang=cs>
(případně)
<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/recherche.cfm?CL=cs>

Sledování legislativního procesu a pohybu dokumentů mezi institucemi - <http://ec.europa.eu/prelex/apcnet.cfm?CL=cs>

Sledování legislativního procesu v rámci EP -
<http://www.europarl.europa.eu/oeil/index.jsp>

Interpelace členů Evropského parlamentu -
<http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB/home.jsp?&language=CS>

Notes:

Získávání aktuálních informací

Midday Express - <http://europa.eu/rapid/showInformation.do?pageName=middayExpress&guiLanguage=en>

RAPID – báze tiskových prohlášení - <http://europa.eu/rapid/searchAction.do>

Tiskové zprávy o nejnovější judikatuře Soudního dvora – <http://www.curia.europa.eu/sk/actu/communiqués/index.htm>

Kdo je kdo? – Adresář EU <http://europa.eu/whoiswho/public/index.cfm?lang=cs>

Analytický registr SCADplus http://europa.eu/legislation_summaries/index.htm

Aktuální „euro-mýty“: http://ec.europa.eu/unitedkingdom/press/euromyths/index_en.htm

Notes:

Exkurz – problémy publicity sekundárního práva

- 1) Absence překladů v úředním jazyce nového členského státu
- 2) Následné „přepsání“ již úředně publikované verze právního předpisu skrze „oznámení o opravě“
- 3) Tajná legislativa?

Notes:

Publikace unijního práva po přistoupení - teorie

- Platnost obecných podmínek publicity aktů modifikovaných o speciální ustanovení Aktu o přistoupení (čl. 2 a čl. 58 Aktu).
- Platnost obecných principů publicity, pokud nedošlo k výslovné derogaci;
- Povinnost přeložit & publikovat?
 - Kdo?
 - Kdy?
 - Jak?

Notes:

Praxe

- K 1.5.2004 není předepsaným způsobem (tedy v tištěné verzi české mutace Zvláštního vydání Úředního věstníku EU) publikováno NIC;
- Podstatná část svazků zvláštního vydání distribuována od 05/2004 – 03/2005 (ale ne konsolidované, nýbrž původní znění);
- Vše dokončeno až k 03/2006;
- oznámení Komise o dočasné „publikaci“ předpisů na internetu (internetová publikace);
- Paradoxy (virtuální) komunikace práva aneb proč to nikomu nevadí?

Notes:

Praxe soudní

Polské soudy: porušení principu právní jistoty, nepublikované nikoho neváže, ruší správní rozhodnutí (celní výměry) přijaté polskými orgány na základě nepublikované evropské legislativy

Estonský Nejvyšší soud: váže bez ohledu na stav publikace, bylo přístupné v jiných jazycích, je vymahatelné

Krajský soud v Ostravě: zeptáme se.... (=> Věc C-161/06, *Skoma-Lux s.r.o. v. Celní ředitelství Olomouc*)

Notes:

Odpověď Soudního dvora – *Skoma-Lux*

Článek 58 Aktu o podmínkách přistoupení České republiky (...) k Evropské unii (...) brání tomu, aby povinnosti obsažené v právní úpravě Společenství, která nebyla vyhlášena v Úředním věstníku Evropské unie v jazyce nového členského státu, ačkoliv je tento jazyk jedním z úředních jazyků Evropské unie, mohly být uloženy jednotlivcům v tomto státě, i když se tyto osoby mohly seznámit s touto právní úpravou jinými způsoby.

+ pokus o časové omezení působení rozsudku?

- 72 Dotyčné členské státy tak na základě práva Společenství nejsou povinny zpochybnit správní nebo soudní rozhodnutí přijatá na základě takových pravidel, pokud jsou rozhodnutí podle příslušných vnitrostátních pravidel již konečná.
- 73 Na základě práva Společenství by tomu bylo jinak jen ve výjimečných případech, když by byla na základě pravidel uvedených v bodě 71 tohoto rozsudku přijata správní opatření nebo soudní rozhodnutí, zejména represivní povahy, která by zasahovala do základních práv, což v těchto mezích přísluší zjistit příslušným vnitrostátním orgánům.

Notes:

Co to znamená v praxi?

Přímá aplikace *Skoma-Lux* v kauzách, kde byla nepublikace namítána:

Ano, bez problémů, např. rozsudek KS Ostrava, NS SR ze dne 18. 3. 2008, 5 Sžf 59/2007

Co v kauzách, které spadají do příslušného období, kde ale nepublikace namítána není?

- Přezkum korektní publikace ex offa? – viz NSS ČR - 1 Afs 21/2008 nebo 9 As 36/2007

Notes:

Exkurz II – co vše se vejde pod „oznámení o opravě“?

Příklad: česká verze Nařízení Komise (ES) č. 865/2006 ze dne 4. května 2006 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES) č. 338/97 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s těmito druhy

- Publikováno dne 4/5/2006, účinnost 9/7/2006
- 11/8/2007 vydáno „oznámení o opravě“, které modifikuje 122 věcí v nařízení o 75 odstavcích!

Materiálně novela předpisu, formálně „corrigendum“.
Dopad na vydaná správní rozhodnutí?

Notes:

Exkurz III – můžeme mít „tajnou legislativu“?

Tenisové rakety pana doktora Heinricha na vídeňském letišti - Heinrich (Věc C-345/06)

Soudní dvůr: *Příloha nařízení Komise (ES) č. 622/2003 ze dne 4. dubna 2003, kterým se stanoví prováděcí opatření ke společným základním normám letecké bezpečnosti (...) která nebyla vyhlášena v Úředním věstníku Evropské unie, není v rozsahu, ve kterém má ukládat povinnosti jednotlivcům, závazná.*

Obecný následek „nevymahatelnosti“ v případě nepublikace? A to i v případě „tajné“ legislativy, nepublikované v rozporu s primárním i sekundárním právem, a nikoliv pouze z nedbalosti/nestihání?

Morálně/politicky vhodné? Různé právní tradice a odpovídající řešení v rámci Evropy

Notes:

Občerstvení ...

Notes:

II. Část

Judikatura Soudního dvora a přístup k ní

Notes:

Judikatura – čím?

Co jsou to „unijní soudy“?

1/ Soudní dvůr

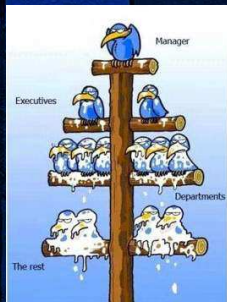
2/ (všeobecný) Soud

3/ Soud pro veřejnou službu

4/ Soudy členských států

pokud aplikují právo Unie –

horizontální dimenze unijního práva

Notes:

Judikatura Soudní dvora – jaká?

- a) Typ řízení - ve většině případů judikatura = rozhodnutí Soudního dvora v rámci řízení o předběžné otázce (čl. 267 SFEU), ale pochopitelně je možné zohlednit i rozhodnutí v jiných typech řízení.
- b) Jaká formace Soudního dvora? Jednotlivé soudy v rámci Soudu:
 - (i) Plénium
 - (ii) velký senát
 - (iii) „běžný“ senát = 5
 - (iv) „malý“ senát = 3

Notes:

Orientace v judikatuře

1) Spisové značky:

Do roku 1989 – pořadí věci napadené/rok
Od roku 1989 – řada T (Tribunal) a řada C (Cour)
Od roku 2006 – řada F (fonction publique) – Soud pro veřejnou službu

„P“ = pourvoi (opravný prostředek proti rozhodnutí SPS).
„R“ = référé (rozhodování o předběžném opatření)
„PPU“ = zrychlená předběžná otázka

Přístup k judikatuře podle spisové značky.

2) Místo publikace:

Řada I, II Sbírky rozhodnutí a samostatná sbírka SVS; omezená publikace rozhodnutí před přistoupením v jazycích nových členských států (zvláštní vydání historické judikatury – 869 rozsudků)

3) Jména stran

Notes:

Přístup k judikatuře Soudního dvora

- národní verze sbírek: Sbírka rozhodnutí Soudního dvora a Soudu prvního stupně *European Court Reports (En)*, *Recueil de jurisprudence (Fr)*, . . .
- elektronicky:
 - <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=cs>
 - http://eur-lex.europa.eu/RECH_jurisprudence.do
- placené databáze . . .

Notes:

Vyhledávání judikatury

- 1) Znáš některý z prvků citace (číslo věci, jméno strany nebo místo publikace)
- 2) Nic neznám: dohledávání judikatury k určitému právnímu předpisu nebo v určité oblasti úpravy
- 3) Sledování aktuální judikatury

Notes:

Čteme rozsudek Soudního dvora

Příklad: Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 10. března 2009 ve věci C-345/06, *Gottfried Heinrich*, Sb. rozh., s.I-1659

Pevná struktura, její jednotlivé části a co z nich vyčteme.

Na co dávat pozor:

- Jaký typ rozhodnutí (rozsudek, odůvňení usnesení ...?)
- Jaká formace v rámci Soudního dvora rozhodla?
- Struktura a styl odkazů Soudního dvora, práce s prejudikaturou? (jaká rozhodnutí a jak byla citována?)

Význam čtení kompletních rozsudků

Notes:

Rozsudek Soudního dvora: styl

Absence odlišných stanovisek, soud mluvicí „jedním“ hlasem. Občasné skoky či mezery v argumentaci.

Axiomatický a abstraktní styl argumentace. Argumentace v zásadě deduktivní.

Argumentace v „normativních větách“.

Skutkové otázky sekundární, brány minimálně na zřetel (to je to otázka pro vnitrostátní soud ...). Normativní prohlášení Soudního dvora hodné odpoutání od výchozích případů.

V důsledku: velice široký a zobecnitelný potenciál soudních prohlášení Soudního dvora. Ve své podstatě „soudcovská legislativa“, primárně zaměřená na vytváření nových pravidel, nikoliv na řešení konkrétních případů (v rámci předběžných otázek).

Notes:

Citace judikatury

- v anglické sbírce:
Case 6/64 *Costa v. ENEL* [1964] ECR 585
- ve francouzské sbírce:
Arrêt du 15 juillet 1964, *Costa* (6/64, Rec. p. 1141)
- v německé sbírce:
Urteil vom 15. Juli 1964 in der Rechtssache 6/64 (*Costa*, Slg. 1964, 1253)

Judikatura před přistoupením: modifikovaná citace francouzské sbírky – např.: rozsudek ze dne 18. června 2002, *Philips*, C-299/99, Recueil, s. I-5475, bod 20

Judikatura po přistoupení: kupř. rozsudek z 11. decembra 2007, *Skoma-Lux*, C-161/06, Zb. s. I-10841, bod 33

odkazovat pokud možno na konkrétní části rozsudků (strany či „body“) - viz věc T-25/95 *Cimenteries CBR v. Komise*. rozhodnutí zabírá celý jeden svazek sbírky (svazek 3 (B) za rok 2000). Má 1291 stran a čítá 5134 odstavců

Notes:

Výstupy Soudního dvora významné pro vnitrostátní praxi

- Zahájení řízení (žaloba/došlá žádost o zodpovězení předběžné otázky/žádost o stanovisko) Oznámení o zahájení řízení v Úředním věstníku (řada C) – proč sledovat? (př.: Vorel, „hotelové pokoje“; využitelné pro obdobné vnitrostátní kauzy)
- Vyjádření stran (běžně nedostupná)
- Zpráva k ústnímu jednání (dostupná pouze v budově Soudního dvora v den jednání, případně lze vyžádat)
- **Stanovisko generálního advokáta**
- **Rozsudek Soudního dvora**

Notes:

Stanovisko generálního advokáta

Příklad: Stanovisko generální advokátky E. Sharpston ze dne 10. dubna 2008 ve věci C-345/06, *Gottfried Heinrich*.

- Účel činnosti generálního advokáta
- Struktura a styl stanovisek
- Vliv stanovisek na rozhodování Soudního dvora
- Napadnutelnost stanovisek
- Širší význam stanovisek

Notes:

Působení judikatury Soudního dvora

1) Přímé žaloby

2) Předběžné otázky

A) Otázky platnosti

- Prohlášení neplatnosti
- Zamítnutí návrhu

B) Otázky výkladu

- Působnosti vůči stranám sporu (*inter partes*)
- Obecnější (normativní) působnost (*erga omnes*)

Notes:

Následky nerespektování „nezávazné“ judikatury

- Předběžná otázka dotazující se na „ustálenou judikaturu“ nebude Soudem projednána (C-437/05, Jan Vorel a odůvodněné usnesení podle čl. 104 odst. 3 JR SD)
- Náhrada škody (C-224/01, Köbler; C-173/03, Traghetti)
- Žaloba komise proti členskému státu (C-154/08, Komise proti Španělsku)
- Ústavní soud sankcionující nerespektování práva EU obecnou justicí (Sk: III. ÚS 151/07 a IV. ÚS 206/08; CZ: II. ÚS 1009/08)
- Stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva – „nepřímé“ vymáhání skrze ustanovení Evropské úmluvy
- Obnova řízení? (C-453/00, Kühne & Heitz)

Notes:

Přestávka

Notes:

III. Část

Výklad unijní legislativy

Notes:

Výklad práva EU

„Zvláštní“ výkladové metody v Lucemburku či pouze nutně dynamická interpretace vlastní všem vrcholným soudům západní Evropy?

Co žádá duch Smlouvy?

Notes:

Normativní realita

- Podstatná část (především primárního práva) jsou „programové“ normy, které jsou jazykově bezobsažné;
- Z povahy věci značně mezerovitá právní úprava – kde nic není, těžko to vykládat doslova;
- Pluralita politických aktérů (zákonodárna saň s mnoha hlavami), nemožnost zjistit úmysl zákonodárce (význam preambule v sekundárním právu!)
- Mnoho-jazyčné prostředí. 24 autentických znění. Drtivá většina předpisů psána ne-rodilým mluvčím, který byl navíc vzdělán v jiném jazyku a právu.

Notes:

Typické okruhy argumentů (výkladových metod):

- 1) Jazykový výklad (včetně srovnávacího jazykového výkladu)
- 2) Logický výklad
- 3) Systematický výklad
- 4) Historický výklad
- 5) Srovnání v právu
- 6) Účel právní úpravy

Notes:

Minimálně tři okruhy argumentů v soudcovském rozhodování:

- 1) text
- 2) kontext
- 3) účel

- Z logiky věci se začíná výkladem jazykovým (gramatickým), tedy seznáním obsahu normy, následují ostatní výkladové metody bez pevného pořadí.
- Nelze tedy hovořit o „povinném“ postupu při „korektní“ interpretaci.
- Vzájemná souhra výkladových metod a jejich vyvažování – žádný z typů argumentů není sám o sobě určující.

Notes:

Srovnávací jazykový výklad I - typy výkladových problémů:

- A) Rozpolcenost, několik jazyků říká „A“, jiné říkájí říká „B“, není jasné žádné většinové jazykové řešení. Např.: „produkty vytažené z moře“ vs. „produkty v moři ulovené“ – věc 100/84, *Komise v. Spojené království (Anglo-Polish Fishing)* [1985] ECR 1169;
- B) Jeden či dva jazyky říkají něco jiného než zbytek, zdá se ale, že korektní je výklad většinový, zpravidla dáno nerespektováním již existující terminologie při překladu. Např.: Je „Werktag“ to samé co „Arbeitstag“? Věc 55/87, *Alexander Moksel Import und Export GmbH* [1988] ECR 3845
- C) Zřetelné chyby v překladech – nejnověji osvobození od spotřební daně pro lihoviny tvořící součásti čokoládových výrobků – Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. dubna 2007 ve věci C-63/06, *UAB Profisa v. Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos*, zatím nepublikováno.

Notes:

Srovnávací jazykový výklad - principy

Jedná se o „podskupinu“ jazykového (gramatického výkladu), odlišnou od srovnávacího výkladu (srovnávací právní argumentace)

Základní principy:

- *zákaz „izolace“* jazykové verze = není možné číst jednu bez ohledu na druhé;
- *zákaz „majorizace“* jazykové verze = žádná z jazykových verzí nemá přednost (formální rovnost jazyků – výjimkou je výklad judikatury Soudního dvora – jediný autentický jazyk rozhodnutí Soudního dvora);

Soulad a souhra s ostatními výkladovými metodami, především překonání rozporů v jednotlivých jazykových verzích zohledněním smyslu a účelu normy

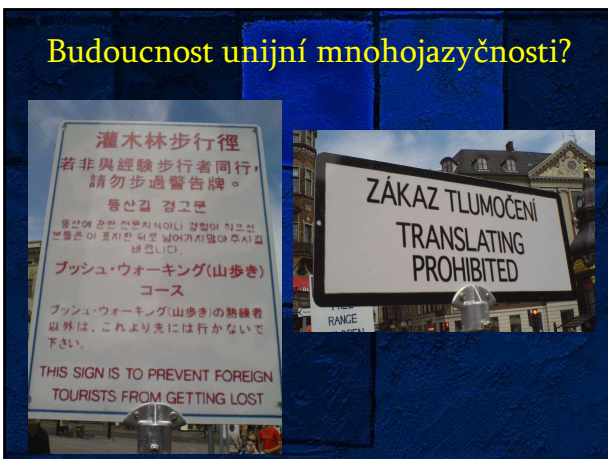
Notes:

Hranice srovnávacího jazykového výkladu

- Požadavky Soudního dvora na jazykové kompetence vnitrostátních soudů (*CILFIT*) vs realita (*GA Jacobs ve věci Wiener*)
- Formální rovnost všech, nicméně de facto referenční jazyky.
- Které jazyky brát v potaz? Pivovní jazyky a několikanásobné překlady ...
- Je možné srovnávací jazykový výklad využít jako korektiv nesprávných překladů, které jsou „jasné“?

Notes:

Budoucnost unijní mnohojazyčnosti?

Notes:

Výklad pojmů vlastních právu EU

Unijní trvání na autonomním výklad pojmů unijního práva – zachování jednoty napříč všemi právními řády Unie.

Příklad unijní definice škody - „actual and certain damage“; „préjudice réel et certain“; „tatsächlicher und sicherer Schaden“.

Následné možnosti pojmového přelévání i do oblastí vnitrostátního práva neupravených právem Unie (příklad: definice rozsahu imateriální újmy ve věci C-168/00, *Leitner v TUI Deutschland*)

Notes:

Systematický výklad

- Zjevná paralela s jakýmkoliv výkladem, zachování konsistence a logiky právního řádu.
- Argumentace analogií – nicméně analogií v rámci práva EU! Význam autonomních právních pojmů.
- Koherence vertikální – soulad sekundárního práva s právem primárním, mezinárodními smlouvami, které vážou Společenství a obecnými právními principy.
- Koherence horizontální – konzistence mezi jednotlivými odvětvími unijního práva (jednotlivé svobody pohybu, přímé vs nepřímé zdanění apod.).
- Koherence (systematika) interakce práva EU a vnitrostátních právních řádů, vzájemné ovlivňování obou.

Notes:

Srovnávací výklad

- Výslovné odkazy na dotváření evropského práva skrze právní komparatistiku ve Smlouvě (např. čl. 340 SFEU)
- Skrze „obecné právní principy“ (čl. 6 SEU, který kodifikuje judikaturu Soudního dvora) je nejen výkladovou metodou, ale dokonce pramenem práva
- Nutným komponentem nutně neúplného právního řádu
- Jedná se o „inspiraci“, nikoliv „sociologickou“ a kvantitativní analýzu právních řádů členských států
- Srovnávací právní výklad při vnitrostátní aplikaci práva Společenství (<http://www.juradmin.eu>; www.caselex.com)

Notes:

TELOS

- Finalita integrace – cíle, principy.
- Ochrana proti „absurdním“ výsledkům a formalismu (případ zákaz prolévání krve v ulicích Bologni či trest smrti pro útek z vězení).
- Projekce právní úpravy do cílového bodu, účelu, smyslu normy.
- Mezinárodní inspirace „effet utile“ – nástroj pro realizaci cílu v nedokonalém právním řádu mezinárodního práva
- Hranice quasi-legislativy za pomoci „effet utile“?

(Minimálně) dvě variace :

- „pozitivní“ telos: „jsme něco jiného a proto musíme x“ (např. *Van Gend en Loos*)
- „negativní“ telos – „effet utile“ – „kdyby nastalo x, pak by byl telos poslápan“ (argument negativní konsekvencí – např. *Courage v. Crehan*)

- Univerzální a gumový argument, který je potenciálně bez hranic: „*Plná účinnost evropského práva by byla ohrožena a užitečný účinek práv, které zaručují evropské právo jednotlivcům, omezen, kdyby*“

Notes:

Na závěr: výkladové metody trochu jinak

V souvislosti se vstupem této země do Evropy se etablovaly nové způsoby výkladu právních předpisů. Vedle výkladu gramatického, systematického, historického a teleologického se jedná zejména o následující, v Evropě zcela standardní výkladové metody, které brzy najdou cestu do právnických učebnic:

Výklad teologický:
Volný výklad teleologický + modlíme se, aby to dobře dopadlo

Výklad spirítistický:
Několik právníků, obvykle soudců či úředníků nadaných rozhodovací pravomocí se seje večer nad klíženým stolem, spojí ruce v řetěz a vyvolá ducha zákona. Pozor - výsledky mohou být strašidelné !

Notes:

Výklad e reservatione mentalis:
Paní, která prý zákon napsala, říká, že "ono je to napsané takhle, ale my jsme to mysleli jinak".

Výklad e bonae fidei:
Paní, která prý zákon napsala, říká "ono je to napsané takhle, ale my jsme to mysleli dobře".

Eurokonformní eurokonciliantní výklad:
Nejmodernější metoda výkladu. Je to výklad, na kterém se shodnou všichni a který všem vyhovuje. (ehm... možná kromě těch, kteří nebyli tak důležití, abychom je pozvali k jednání).

Notes:

Otázky & diskuse

Notes:

Pro možné další studium ...

Notes:

Michal.Bobek@eui.eu
Michal.Bobek@coleurope.eu

© Michal Bobek, 2013

Notes:
